

بخشنامه به: روسای دانشگاه آزاد اسلامی استان ها

موضوع: آیین نامه حمایت از فعالیت فناورانه اعضای هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی

در راستای تحقق رهنمودهای مقام معظم رهبری در بند دوم و پنجم سیاست های علم و فناوری و با استناد به راهبرد هفتم فصل ۷ سند اسلامی شدن دانشگاه ها، همچنین ترویج و توسعه فرهنگ نوآوری و کارآفرینی مبتنی بر فناوری و لزوم زمینه سازی برای تحقق اهداف دانشگاه آزاد اسلامی به عنوان دانشگاه حل مسئله، زمینه سازی تجاری سازی و تدوین سیستم های انگیزشی برای کاربردی شدن دستاوردهای علمی اعضای هیأت علمی در پاسخ به نیازهای اقتصادی و صنعتی کشور، "آیین نامه حمایت از فعالیت فناورانه اعضای هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی" به منظور اجرائی سازی بند "ب" احکام بودجه مصوب هیأت امنای دانشگاه آزاد اسلامی به شماره ۱۰/۴۷۱۳۲ مورخ ۹۸/۰۸/۰۴، ابلاغ شود.

مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه از تاریخ ابلاغ برعهده بخش های مختلف سازمان مرکزی دانشگاه و روسای محترم استان ها و واحدهای دانشگاهی است.

محمد مهدی طهرانچی

رونوشت:

- قائم مقام، معاونین، مشاورین، روسای مراکز و مدیران کل مستقل سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی
- روسای واحدها، مراکز آموزشی و آموزشکده های دانشگاه آزاد اسلامی

باسمه تعالی

آیین نامه حمایت از فعالیت فناورانه اعضای هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی (۱۳۹۹/۰۷/۱۲)

مقدمه

در راستای اجرایی نمودن بند " ب " مربوط به احکام بودجه مصوب هیأت امنای دانشگاه آزاد اسلامی به شماره ۱۰/۴۷۱۳۲ مورخ ۹۸/۰۸/۰۴ در خصوص استفاده بهینه از ظرفیت اعضای هیأت علمی دانشگاه، " آیین نامه حمایت از فعالیت فناورانه اعضای هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی " به شرح ذیل است.

ماده ۱- تعاریف

دانشگاه: در این آیین نامه منظور " دانشگاه آزاد اسلامی " است.

معاونت: منظور از معاونت در این آیین نامه " معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد اسلامی " است.

سرای نوآوری: براساس بخشنامه آیین نامه جامع بازار و سرای نوآوری مورخ ۹۸/۱۰/۰۴ یک نهاد اجتماعی است که از طریق ایجاد شبکه نوآوری شامل آموزشهای فناوری و خلاقیت، مدارس کسب و کار، مراکز نوآوری و شتاب دهندهها، مراکز رشد، پارک علم و فناوری، زیرساختهای تجاری سازی، زیرساختهای حقوقی، زیرساختهای مالی، با تمرکز بر یک حوزه فناورانه منجر به پیشرفت جامعه در آن حوزه میگردد. منظور از سرا در این آیین نامه " سرای نوآوری " می باشد.

عضو هیأت علمی فعال در زمینه فناوری: منظور اعضای هیأت علمی تمام وقت شاغل در دانشگاه آزاد اسلامی و آموزشکده های سما دارای حکم حقوقی از یکی از واحدهای دانشگاهی یا سما هستند که در قالب یک یا هر دو گروه زیر، فعالیت فناورانه و نوآورانه دارند:

گروه نخست: اعضای هیأت علمی هستند که دارای مالکیت فناورانه بوده و به عنوان عضو هیأت مدیره شرکت فناور فعالیت دارند.

گروه دوم: اعضای هیأت علمی هستند که عمدتاً در فعالیت هایی مانند آموزش و منتورینگ تیم ها و امور ترویجی فناوری، ارایه سخنرانی و ... فعالیت می نمایند و فاقد مالکیت فناورانه هستند.

ترفیع سالیانه (پایه اصلی): مجموعه فعالیت های آموزشی، پژوهشی و اجرایی که عضو هیأت علمی در طول مدت یک سال می بایست توسط عضو هیأت علمی انجام شود و امتیاز لازم را کسب نماید.

واحد یا شرکت فناوری: در این آیین نامه منظور از واحدهای فناور، مؤسسات، واحدهای تحقیق و توسعه (R&D)، شرکت های فناور، خلاق یا دانش بنیان دارای تاییدیه از معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، شرکت های مستقر در پارک های علم و فناوری دانشگاه یا مراکز رشد وابسته به دانشگاه آزاد اسلامی، فعالین زیست بوم فناوری مانند شتابدهنده ها، صندوق های پژوهش و فناوری، مراکز نوآوری، سراهای نوآوری، کارگزاری های معاونت علمی با رابطه حقوقی مشخص با دانشگاه آزاد اسلامی می باشد.

ماده ۲- اهداف

در راستای تحقق برنامه های دانشگاه آزاد اسلامی در دستیابی به عنوان دانشگاه حل مساله و کارآفرین برای ایجاد فضای همکاری و تعامل جدید بین دانشگاه و اعضای هیأت علمی، همچنین با عنایت به مندرجات احکام بودجه مصوب در سال ۹۸ و ۹۹ اهداف ذیل مورد توجه می باشد:

- ۲-۱- افزایش تأثیر اجتماعی دانشگاه و نقش آن در حل مسائل و مشکلات کشور در راستای منویات مقام معظم رهبری در بند دوم و پنجم سیاست های ابلاغی علم و فناوری و راهبرد سوم از فصل هفتم سند اسلامی شدن دانشگاه ها.
- ۲-۲- تقویت و افزایش انگیزه اعضای هیأت علمی برای مشارکت در طرح های فناورانه کشور و جامعه براساس تعاریف مندرج در احکام بودجه مصوب هیأت امنای دانشگاه آزاد اسلامی.
- ۲-۳- ارج نهادن به مقام کارآفرینی و تکریم فعالیت های فناورانه اعضاء هیأت علمی .
- ۲-۴- فراهم نمودن زمینه افزایش اشتغال برای دانشجویان و دانش آموختگان دانشگاه آزاد اسلامی.
- ۲-۵- کمک به تقویت اقتصاد مقاومتی و دانش بنیان.
- ۲-۶- تحقق اهداف افزایش و تنوع بخشی در منابع و درآمدهای غیرشهریه ای.
- ۲-۷- تقویت فعالیت های آموزشی، پژوهشی و فناوری واحدهای دانشگاهی در موضوع تخصصی سراهای استانی و متناسب سازی آنها با نیازهای واقعی جامعه.
- ۲-۸- ایجاد انگیزه و ساز و کار تشویق برای همکاری اعضای هیأت علمی فناور و متخصص در زیست بوم فناوری یا سراهای نوآوری در قالب شرکت های بهره بردار.

ماده ۳ - معرفی حمایت های قابل ارایه در ازای فعالیت های فناورانه اعضای هیأت علمی

شاخص های حمایتی پیشنهاد شده برای اعضای هیأت علمی گروه نخست معرفی شده در تعاریف ماده ۱ عبارتند از :

✚ جایگزینی فعالیت های فناورانه با ساعت حضور غیر تدریس مندرج در احکام بودجه

✚ جایگزینی فعالیت های فناورانه با امتیاز پژوهشی و اجرایی در ترفیع (پایه) سالیانه

✚ حمایت های غیر مستقیم شامل تامین فضا، امکان استفاده از زیرساخت های آزمایشگاهی و کارگاهی و حمایت های مالی

برای گروه دوم اعضای هیأت علمی معرفی شده در ماده ۱ شاخص های ذیل به عنوان حمایت در نظر گرفته شده است :

✚ جایگزینی فعالیت های فناورانه با ساعت حضور غیر تدریس مندرج در احکام بودجه

✚ جایگزینی فعالیت های فناورانه با امتیاز آموزشی و اجرایی در ترفیع (پایه) سالیانه

ماده ۴. شاخص های حمایتی از فعالیت فناورانه اعضای هیأت علمی دانشگاه

عناوین فعالیت فناورانه عضو هیأت علمی و برنامه های حمایتی و تشویقی در شرایط مالکیت فناوری (گروه نخست) در جدول ذیل ارائه شده است:

جدول ۱- شاخص ها و نحوه امتیاز دهی برای جایگزینی فعالیت های فناورانه اعضای هیأت علمی مالک فناوری

ردیف	عنوان فعالیت فناورانه	معادل امتیاز پژوهشی برای ترفیع	معادل با ساعت حضور	معادل امتیاز اجرایی برای ترفیع
۱	عضویت سالیانه در ساختار مدیریتی واحد یا شرکت های فناور (تعریف شده در ماده ۱) به عنوان رئیس هیأت مدیره یا مدیر عامل به نحوی که رابطه حقوقی مشخصی با دانشگاه مطابق با مدل های مشارکت و همکاری ذکر شده در ماده ۷ پیوست آیین نامه جامع بازار فناوری و سراهای نوآوری به شماره ابلاغ ۱۰/۶۲۸۱۴ مورخه ۱۳۹۸/۱۰/۰۴ داشته باشد. (این موضوع مشمول شرکت های ساختمانی، تاسیساتی یا بازرگانی نمی باشد.)	به ازای یک سال عضویت معادل امتیاز کامل پژوهشی در ترفیع سالیانه	به ازای یک سال عضویت حذف کل ساعت حضور براساس مرتبه علمی	به ازای یک سال عضویت معادل امتیاز کامل اجرایی در ترفیع سالیانه
۲	عضویت سالیانه به عنوان اعضای هیأت مدیره در موضوع بند ۱، اگر تعداد کل اعضای هیأت مدیره شامل رئیس هیأت مدیره، اعضای سهامدار تا بازرسین بیش از ۶ نفر باشد امتیازات به ۴ نفری که بیشترین سهام را در اختیار دارند بجز مدیرعامل و رئیس هیأت مدیره اعطا خواهد شد.	به ازای یک سال عضویت معادل ۲۵٪ امتیاز پژوهشی در ترفیع سالیانه	به ازای یک سال عضویت حذف ۵۰٪ ساعت حضور براساس مرتبه علمی	به ازای یک سال عضویت معادل ۵۰٪ امتیاز اجرایی در ترفیع سالیانه
۳	کارآفرینی و ایجاد اشتغال تمام وقت برای دانش آموختگان یا کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی با قرارداد سالیانه با معیار لیست بیمه.	به ازای هر نفر اشتغال سالیانه معادل ۵۰٪ امتیاز پژوهشی در ترفیع سالیانه	به ازای هر اشتغال یک ساله، حذف ۲۰٪ ساعت حضور براساس مرتبه علمی در هر ترم	به ازای هر نفر اشتغال سالیانه معادل ۵۰٪ امتیاز اجرایی در ترفیع سالیانه
۴	جذب کارآموز از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی در شرکت فناور در هر ترم منوط به تایید شورای دانش بنیان استان از نظر تعداد کارآموز و کیفیت خدمات.	-	به ازای هر مورد، حذف ۱۰٪ ساعت حضور براساس مرتبه علمی در هر ترم	-

تبصره ۱- در خصوص بندهای ۱ و ۲ تمدید اعطای امتیازات برای سال های بعد منوط به افزایش ۲۰ درصدی درآمد دانشگاه از محل فعالیت شرکت یا افزایش ارزش سهام شرکت حداقل به میزان ۲۰ درصد ضمن دارا بودن شرایط دانش بنیانی براساس تأییدیه های معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری دارای اعتبار خواهد بود.

تبصره ۲- در مواردی فعالیت فناورانه یک واحد یا شرکت فناور منجر به افزایش درآمد دانشگاه حداقل به میزان عدد سقف معاملات متوسط دانشگاه طبق آیین نامه معاملات گردد، یک پایه تشویقی کامل برای اعضاء هیأت علمی شاغل در آن واحد یا شرکت در صورت عضویت به صورت رئیس هیأت مدیره یا مدیر عامل اعطاء خواهد شد.

تبصره ۳- برای موضوعات مطرح شده در بند ۳ و ۴ لازم است عضو هیأت علمی به عنوان رئیس هیأت مدیره یا مدیر عامل یا عضو هیأت مدیره شرکت باشد.

تبصره ۴- در خصوص موارد کارآفرینی در بند ۳، هدف ایجاد اشتغال و ایجاد انگیزه برای افزایش شغل در بین دانش آموختگان دانشگاه آزاد یا استفاده از کارکنان فعلی دانشگاه است براین اساس برای دریافت مشوق های ترفیع در سال های بعدی لازم است علاوه بر حفظ وضع اشتغال موجود، حداقل یک نفر در سال بعد جذب شود.

تبصره ۵- به شرکت هایی که اعضای هیأت علمی در ساختار مدیریتی آن ها نقش دارند حمایت های غیر مستقیم دانشگاه آزاد اسلامی منوط به انتفاع دانشگاه می تواند ارایه شود. این حمایت ها شامل استفاده از امکانات کارگاهی و آزمایشگاه مرتبط، فضای فیزیکی برای استقرار به مدت ۱ سال با تخفیف، می باشد. میزان تخفیف از نسبت زیر محاسبه می شود:

(نسبت تعداد اعضای هیأت علمی به مجموع اعضای سهامدار و هیأت مدیره)^۱

^۱ به عنوان مثال در شرکتی که دارای ۸ عضو سهامدار و مدیریتی است و فقط ۳ نفر از این اعضا هیأت علمی دانشگاه آزاد هستند ۳۷٪ تخفیف ارایه خواهد شد. اگر همه اعضای شرکت فوق اعضای هیأت علمی دانشگاه آزاد باشند مقدار تخفیف ۱۰۰٪ خواهد بود.

۴-۲- شاخص های حمایتی برای اعضای هیأت علمی فاقد مالکیت فناوریانه

برای حمایت از اعضای هیأت علمی فناوری که در زمینه آموزشی و ترویج فناوری فعال بوده و مالکیت فناوری یا محصول را در اختیار ندارند، معیارهای مرتبط با آموزش و ترویج فناوری در جدول شماره ۲ به عنوان امتیاز جایگزین پژوهشی و اجرایی در ترفیع پایه سالیانه به همراه کسر ساعات غیر تدریس و انجام پایان نامه پیشنهاد می شود.

جدول ۲- شاخص ها و نحوه امتیاز دهی برای جایگزینی فعالیت های فناوریانه اعضای هیأت علمی فاقد مالکیت فناوری

معادل امتیاز اجرایی برای ترفیع	امتیاز جایگزین آموزشی برای ترفیع سالیانه عادی	معادل با ساعت حضور	عناوین مشارکت آموزشی	ردیف
به ازای حداقل ۱۲۰ ساعت همکاری در سال معادل ۵۰٪ امتیاز اجرایی در ترفیع سالیانه	به ازای حداقل ۱۲۰ ساعت همکاری در سال معادل امتیاز کامل آموزشی در ترفیع سالیانه	به ازای هر ساعت فعالیت با تایید شورای دانش بنیان استان معادل ۲ ساعت حضور غیر تدریس هفتگی	ارایه مشاوره تخصصی به عنوان منتور به واحدهای فناور مستقر در سراهای نوآوری، مراکز رشد، شتابدهنده های تخصصی، صندوق های پژوهش فناوری، پارک ها و یا سایر مراکز که مجوز فعالیت از معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه داشته یا مطابق با مدل های مشارکت و همکاری ذکر شده در ماده ۷ دستورالعمل پیوست آیین نامه جامع بازار فناوری و سراهای نوآوری به شماره ابلاغ ۱۰/۶۲۸۱۴ مورخه ۱۳۹۸/۱۰/۰۴ داشته باشد.	۱

ردیف	عناوین مشارکت آموزشی	معادل با ساعت حضور	امتیاز جایگزین آموزشی برای ترفیع سالیانه عادی	معادل امتیاز اجرایی برای ترفیع
۲	مشارکت در برگزاری رویدادهای مبتنی بر فناوری شامل مسابقات، چالش های علم و فناوری، فن بازار و نمایشگاه های مرتبط با فناوری و نوآوری. به مقدار N ساعت ^۲	برگزاری در سطح استان معادل N ساعت حضور غیر تدریس در ترم	-	به ازای دو مورد برگزاری معادل ۵۰٪ امتیاز اجرایی در ترفیع سالیانه
۳	عدد N معادل مقدار نفر ساعت برگزاری است که توسط شورای دانش بنیان استان متناسب با سطح رویداد و شرکت کنندگان تعیین و متناسب با مقدار همکاری بین افراد مجری تقسیم می شود.	برگزاری در سطح ملی معادل ۲N ساعت حضور غیر تدریس در ترم	-	به ازای یک مورد برگزاری معادل ۵۰٪ امتیاز اجرایی در ترفیع سالیانه
۴		برگزاری در سطح بین المللی معادل ۳N ساعت حضور غیر تدریس در ترم	-	به ازای یک مورد برگزاری معادل ۱۰۰٪ امتیاز اجرایی در ترفیع سالیانه
۵	سخنرانی در زمینه ترویج کارآفرینی، تجاری سازی، فناوری و نوآوری و تهیه محتوای فناورانه در جلسات حضوری یا وبینارهای تخصصی (با تایید شورای دانش بنیان استان)	به ازای هر ساعت سخنرانی در سطوح (استان، ملی، و بینار بین المللی) معادل (۱۰، ۲۰ و ۳۰ ساعت) حضور غیر تدریس در هر ترم	-	به ازای هر سخنرانی متناسب با سطوح اجرا، ۱۰٪، ۲۰٪ و ۳۰٪ امتیاز اجرایی در ترفیع سالیانه

^۲ به عنوان مثال در یک واحد دانشگاهی برای برگزاری یک نمایشگاه فناورانه استانی به مدت ۳ روز تعداد ۵ نفر از همکاران هیأت علمی در کنار کادر اجرایی تلاش نموده اند. این ۵ نفر جهت برگزاری نمایشگاه در مجموع ساعات اداری و غیر اداری، همچنین در مدت برگزاری نمایشگاه به میزان ۵۰۰ نفر- ساعت زمان صرف نموده اند. با فرض صرف زمان مساوی به هر کدام از ایشان به مقدار ۱۰۰ ساعت کاهش ساعت حضور در همان ترم یا ترم بعدی اعطا می گردد.

معادل امتیاز اجرایی برای ترفیع	امتیاز جایگزین آموزشی برای ترفیع سالیانه عادی	معادل با ساعت حضور	عناوین مشارکت آموزشی	ردیف
به ازای هر سال عضویت فعال معادل امتیاز کامل اجرایی در ترفیع سالیانه	-	به ازای هر سال عضویت معادل ۱۰۰ ساعت حضور غیر تدریس در ترم	عضویت فعال سالیانه در کمیته های تخصصی معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری یا مشارکت در تدوین سرفصل و محتوای آموزشی فناورانه با تایید معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری	۶

تبصره ۶- در خصوص زمان و کیفیت اجرای منتورینگ در پارک علم و فناوری دانشگاه یا پردیس های استانی ذیل آن، تایید توسط معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری انجام خواهد شد.

تبصره ۷- مقادیر و شاخص های تعیین شده در ردیف های ۶، ۷ و ۸ ثابت بوده و در موارد تکرار موضوع، اضافه نخواهد شد.

ماده ۵ - روند اجرایی

اعضای هیأت علمی متقاضی برای استفاده از مزایای این آیین نامه، می بایست مستندات خود را از طریق سامانه ساجد به شورای مدیریت فعالیتهای دانشبنیان ارائه نمایند تا پس از بررسی و تایید توسط روسای استان ها، به معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری معرفی شوند.

در معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری مستندات دریافتی مجددا بررسی و نتایج برای لحاظ شدن بخشی از امتیاز ترفیع و ارتقاء اعضای هیأت علمی فعال در فناوری به استان ها اعلام می گردد. واحدهای دانشگاهی پس از دریافت نامه موافقت یا عدم موافقت معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری نسبت به تغییر در حکم اعضای هیأت علمی یا ثبت بخشی از امتیاز ترفیع و ارتقا اقدام می نماید. برای تمدید وضعیت، یک ماه قبل از اتمام سال، مستندات لازم مجددا باید بررسی گردد.

کارگزینی امور هیأت علمی و همچنین معاونت اداری مالی واحدهای دانشگاهی موظف هستند نسبت به اعمال تغییرات در احکام و اجرای آن مطابق با روال جاری دانشگاه اقدام نمایند. همچنین متولیان سامانه ساجد دانشگاه موظف به همکاریهای لازم جهت ایجاد زیرساخت نرم افزاری لازم جهت پیاده سازی این آیین نامه هستند.

تبصره ۸- در معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری، اداره کل سیاست گذاری و نظارت راهبردی به عنوان دبیرخانه بررسی مستندات به منظور نظارت و بررسی عملکرد یا پاسخگویی در خصوص آیین نامه تعیین می شود. این اداره کل مجاز است برای تسریع در فرایند بررسی مستندات، کمیته های تخصصی را با مشارکت اعضای هیأت علمی با تخصص های مرتبط تشکیل دهد.

تبصره ۹- پرونده اعضای هیأت علمی فعال در زمینه فناوری و نوآوری حداقل دو بار در سال بررسی شده و در صورت داشتن پویایی و شرایط لازم، بهره مندی از مشوقهای جداول ۱ و ۲ برای نیم سال بعد تمدید میگردد.

تبصره ۱۰- اعضای هیأت علمی فعال در زمینه فناوری و نوآوری که هنوز به مرتبه استادیاری نرسیده اند یا به عنوان دانشجوی دکترا اشتغال به تحصیل دارند به شرط گذراندن آزمون جامع از مزایای ترفیع سالیانه متناسب با مندرجات آیین نامه پیش رو بهره مند می شوند.

تبصره ۱۱- به اعضای هیأت علمی فعال در زمینه فناوری و نوآوری، شاغل در واحدهای دانشگاهی فاقد امکانات و زیرساختهای فناورانه، اجازه داده میشود با کسب موافقت واحدهای دارای زیرساختهای لازم، در آن واحدها به فعالیت فناورانه پرداخته و از مزایای آییننامه پیش رو بهره مند شوند. بدیهی است امتیازات فعالیت فناورانه عضو هیأت علمی در واحد مقصد محاسبه و سطح برخورداری عضو هیأت علمی از مزایای این آیین نامه تعیین و به واحد مبداء اعلام خواهد شد.

ماده ۶- این آیین نامه در ۶ ماده و ۱۱ تبصره، در سیصد و چهل و هفتمین جلسه شورای معاونین دانشگاه مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۱۲ به تصویب ریاست محترم دانشگاه رسیده و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا است.